

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] in verbis dictarum formarum sit aliqua vis creata effectiua
consecrationis? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

vobis Iudæis, & pro multis, scilicet Gētilibus, vel pro vobis māducantibus, & pro multis pro quibus offertur.

Ad nonum dicendum, quod Euangelistæ non intendebant tradere formas sacramentorum, quas in primitiua Ecclesia oportebat esse occultas: vt dicit Dion.* in fine eccles. hier. Sed intenderunt historiam de Christo texere. Et tamen hæc omnia fere, & verba ex diuersis Scripturæ locis accipi possunt. Nam quod dicitur, hic est calix, habetur Luc. 22. & primæ Cor. 11. Matth. autem 26. dicitur, Hic est sanguis meus noui testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Quod autem additur, æterni; & iterum, Mysterium fidei: ex traditione Domini habetur, quæ ad Ecclesiam per Apostolos peruenit secundum illud 1. Cor. 11. Ego accepi à Domino quod & tradidi vobis.

ARTIC. I V.

Vtrum prædictis verbis formarum insit aliqua vis creata, effectiua consecrationis?

467
infr. a. 5.
cor. et 4.
di. 1 q. 1.
a. 4. q. 2.
a. 3. et d.
10. in ex-
posit. lit. ad
6. et 7.
a. 2. et 3.
orth. fid.
c. 14. cir-
ca med.
1. p. q. 110
art. 4.
posita in
a. 2. & 3.
in arg. 1.

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod prædictis verbis & formarum non insit aliqua vis creata, effectiua consecrationis. Dicit enim Damasc.* in 4. lib. Sola virtute Spiritus sancti fit conuersio panis in corpus Christi. Sed virtus Spiritus sancti est virtus increata. Ergo nulla virtute creata horum verborum conficitur hoc sacramentum.

¶ 2 Præterea, Opera miraculosa non fiunt aliqua virtute creata; sed sola virtute diuina, vt in prima parte habitum est †. Sed conuersio panis & vini in corpus & sanguinem Christi, est opus non minus miraculosum, quam creatio rerum, vel etiam formatio corporis Christi in vtero virginali: quæ quidem nulla virtute creata fieri potuerunt. Ergo neque hoc sacramentum consecratur aliqua virtute creata dictorum verborum.

¶ 3 Præterea, Prædicta verba* non sunt simplicia, sed ex multis composita: nec simul, sed successiue proferuntur. Conuersio autem prædicta (vt supra dictum

dictum est) fit in instanti; unde oportet, quod fiat per simplicem virtutem. Non ergo fit per virtutem horum verborum.

SED contra est, quod Ambr, * dicit in libro de Sacram. Si tanta est vis in sermone Domini Iesu, ut inciperent esse quæ non erant: quanto magis operatorius est, ut sint quæ erant, & in aliud commutentur? Et sic quod erat panis ante consecrationem, iam corpus Christi est post consecrationem: quia sermo Christi creaturam mutat.

RESPONDEO dicendum, quod quidam dixerunt nullam virtutem creatam esse nec in prædictis verbis sed ad transubstantiationem faciendam, nec etiam in alijs sacramentorum formis, vel etiam in ipsis sacramentis ad inducendos sacramentorum effectus. Quod (sicut supra habitum est) ex dictis sanctorum repugnat, & derogat dignitati sacramentorum nouæ legis. Unde cum hoc sacramentum sit præ ceteris dignius (sicut supra dictum est*) consequens est quod in verbis formalibus huius sacramenti, sit quædam virtus creata ad conuersionem huius sacramenti faciendam: instrumentalis tamen, sicut & in alijs sacramentis, sicut supra dictum est*. Cum enim hæc verba ex persona Christi proferantur, ex eius mandato consequuntur virtutem instrumentalem à Christo: sicut & cætera eius facta vel dicta habent instrumentaliter salutiferam virtutem, ut supra dictum est*.

Ad primum ergo dicendum, quod cum dicitur sola virtute Spiritus sancti panem in corpus Christi conuerti non excluditur virtus instrumentalis, quæ est in forma huius sacramenti: sicut cum dicitur, Solus faber facit cultellum, non excluditur virtus martelli.

Ad secundum dicendum, quod opera miraculosa, nulla creatura potest facere quasi agens principale: potest tamé ea facere instrumentaliter: sicut ipse tactus manus Christi sanauit leprosum. Et per hunc modum verba Christi conuertunt panem in corpus Christi.

Quod

q. 75. a. 7.

li. 4. c. 4.
ante me.
to. 4.

a. 2. et 3.
positis in
arg. 1.
q. 62. a. 1.
2. 3. et 4.

q. 65. a. 3.

q. 62. a. 1.
et 4.

q. 62. a. 4.

Quod quidem fieri non potuit in conceptione corporis Christi, qua corpus Christi formabatur, ut aliquid à corpore Christi procedens haberet instrumentalem virtutem ad ipsius corporis formationem. In creatione etiam non fuit aliquod extremum, in quod instrumentalis actio creaturæ posset terminari. Unde nos est simile.

*posita in
ar. 2. et 3
in arg. 1.

Ad tertium dicendum, quòd prædicta verba* quibus fit consecratio, sacramentaliter operantur. Unde vis conuersiva, quæ est in formis horum sacramentorum, consequitur significationem, quæ in prolatione ultimæ dictionis terminatur. Et idè in ultimo instanti prolationis verborum prædicta verba consequuntur hanc virtutem; in ordine tamen ad præcedentia. Et hæc virtus est simplex ratione simplicis significati: licet in ipsis verbis exterius prolatis, fit quadam compositio.

ARTIC. V.

Verum prædicta locutiones sint vera?

468
4. d. 8. q.
2. art. 1.
quæst. 4.
art. 2.

Ad quinum sic proceditur. Videtur, quòd prædictæ locutiones non sint veræ. Cum enim dicitur, hoc est corpus meum, hoc, est demonstratiuum substantiæ. Sed secundum prædicta*, quando profertur hoc pronomen, hoc, adhuc est ibi substantia panis: quia transubstantiatio fit in ultimo instanti prolationis verborum. Sed hæc est falsa, panis est corpus Christi. Ergo hæc est falsa, hoc est corpus meum.

¶ 2. Præterea, Hoc pronomen, hoc, facit demonstrationem ad sensum. Sed species sensibiles, quæ sūt in hoc sacramento, neque sūt ipsum corpus Christi, neque accidentia corporis Christi. Ergo hæc locutio non potest esse vera, hoc est corpus meum.

art. præc.

¶ 3. Præterea, Hæc verba (sicut dictum* est) sua significatione efficiunt cōuersionem panis in corpus Christi. Sed causa effectiua præintelligitur effectui. Ergo significatio horum verborum præintelligitur cōuersioni panis in corpus Christi. Sed ante cōuersionem hæc est falsa, hoc est corpus meum. Ergo simpliciter